

Lovforslag nr. L 173. Fremsat den 17. januar 1996 af landbrugs- og fiskeriministeren
(Henrik Dam Kristensen)

Forslag

til

Lov om offentliggørelse af kontrolresultater og om ændring af visse love under Landbrugs- og Fiskeriministeriet

§ 1. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte bestemmelser om offentliggørelse af kontrolresultater på levnedsmiddelområdet, herunder analyseresultater fra laboratorieundersøgelser, der indsamles i forbindelse med kontrol af levnedsmidler i henhold til Landbrugs- og Fiskeriministeriets lovgivning om kontrol, herunder kvalitetskontrol, med levnedsmidler af animalsk oprindelse.

Stk. 2. Landbrugs- og fiskeriministeren fastsætter nærmere bestemmelser om formen for og omfanget af offentliggørelsen. Ministeren kan herved bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres eller alene skal offentliggøres på en særlig måde.

§ 2. Loven træder i kraft den 1. juli 1996.

§ 3. I lov nr. 290 af 29. april 1992 om æg og ægprodukter foretages følgende ændringer:

1. I § 6 indsættes som *stk. 2*:

»Stk. 2. Landbrugs- og fiskeriministeren kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde eller fastsætte særlige vilkår for indførsel og udførsel af de af loven omfattede produkter.«

2. § 13 ophæves.

3. I § 14 ophæves *stk. 3* og som nyt *stk. 3* og 4 indsættes:

»Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringskrivelser samt om betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i *stk. 1* og 2 omhandlede beløb.

ter ved ikke rettidig betaling af de i *stk. 1* og 2 omhandlede beløb.

Stk. 4. Der er udpantningsret for de i *stk. 1-3* nævnte beløb.«

§ 4. I lov nr. 342 om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. (mælkeproduktloven) foretages følgende ændringer:

1. I § 11 affattes 1. punktum således:

»Landbrugs- og fiskeriministeren kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde eller fastsætte særlige vilkår for indførsel og udførsel af de af loven omfattede produkter.«

2. § 18 ophæves.

3. I § 19 ophæves *stk. 3* og som nyt *stk. 3* og 4 indsættes:

»Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringskrivelser samt om betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i *stk. 1* og 2 omhandlede beløb.

Stk. 4. Der er udpantningsret for de i *stk. 1-3* nævnte beløb.«

§ 5. I lov nr. 343 af 14. maj 1992 om kød (kødloven) foretages følgende ændringer:

1. I § 14 affattes 1. punktum således:

»Landbrugs- og fiskeriministeren kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde eller fastsætte særlige vilkår for indførsel og udførsel af de af loven omfattede produkter.«

2. § 23 ophæves.

3. I § 24 ophæves *stk. 3* og som nyt *stk. 3* og *4* indsættes:

»*Stk. 3.* Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringskrivelser samt om betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i *stk. 1* og *2* omhandlede beløb.

Stk. 4. Der er udpantningsret for de i *stk. 1-3* nævnte beløb.«

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 290 af 29. april 1992 om æg og ægprodukter, lov nr. 342 af 14. maj 1992 om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. (mælkeproduktloven) og lov nr. 343 af 14. maj 1992 om kød (kødloven) indeholder bestemmelser, der som udgangspunkt under ansvar efter straffelovens § 152 og § 152 c-f pålægger tilsynsmyndighederne overfor uvedkommende at hemmeligholde oplysninger, som de gennem deres virksomhed bliver vidende om. Bestemmelserne skal ses i sammenhæng med bestemmelser om gennemførelse af virksomhedernes egenkontrol som et led i den offentlige kontrol. Bestemmelserne giver landbrugs- og fiskeriministerens adgang til at fastsætte regler om undtagelser fra tavshedspligten.

Sådanne regler er fastsat i bekendtgørelse nr. 929 af 3. december 1993 om aktindsigt i forbindelse med kontrol i henhold til lov om æg og ægprodukter, mælkeproduktloven og kødloven. I bekendtgørelsen fastsættes, at oplysninger, der tilvejebringes af den offentlige kontrol, er undergivet aktindsigt efter offentlighedsloven, hvorimod oplysninger, der tilvejebringes af en virksomhed som led i en påbudt egenkontrol og som videregives til kontrolmyndigheden, er fortrolige, medmindre videregivelse af oplysningerne er nødvendig af hensyn til den offentlige sundhed eller oplysningerne i anonymiseret form indgår i statistisk materiale.

Efter vedtagelsen af de ovenfor nævnte love er der sket en udvikling i vurderingen af spørgsmålet om hemmeligholdelse eller offentliggørelse af kontrolresultater på levnedsmiddelområdet. I februar 1994 nedsatte landbrugsministeren på baggrund af Erhvervsudviklingsrådets ressourceanalyse vedrørende fødevarerområdet (offentliggjort i december 1993) det tværministerielle »Fødevareresektorudvalg«, der i sin første delrapport »Fremadrettede initiativer overfor fødevareresektoren« foreslår, at man som led i bestræbelserne på kvalitetssikring af fødevarer arbejder med offentliggørelse af kontrolresultater med det sigte at skabe en øget gennemsigtighed i fødevarereproduktionen til gavn for producenter, detailhandlere og forbrugere.

Fødevareresektorudvalget henviser i denne forbindelse til den offentliggørelse af kontrolresultater, der er taget i anvendelse ved kontrollen med kvaliteten af spisekartofler, kontrol med foderstoffer og salmonellakontrol.

En arbejdsgruppe i Landbrugs- og Fiskeriministeriet med deltagelse fra øvrige interesserede ministerier og erhvervenes organisationer arbejdede videre med spørgsmålet om offentliggørelse af kontrolresultater inden for levnedsmiddelsektoren som et kvalitetsfremmende virkemiddel. Gruppens arbejde har været koncentreret om den basiskvalitet, som overholdelse af love og regler er udtryk for, og offentliggørelse af kontrol- og analyseresultater som instrument i denne forbindelse.

Der var i arbejdsgruppen ikke enighed om alle de spørgsmål, der rejser sig omkring en offentliggørelse af kontrol- og analyseresultater. Der kunne opnås enighed om, at offentliggørelse med angivelse af virksomhedens og produktets navn som hidtil burde ske i tilfælde, hvor der er tale om akut sundhedsfare eller lignende. Det samme gælder i de tilfælde, hvor der er pålagt bøder og skriftlige påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger. Der kunne også opnås tilslutning til offentliggørelse af statistisk bearbejdede og anonymiserede oplysninger, der ikke kan henføres til bestemte virksomheder.

Fra flere sider er givet udtryk for den opfattelse, at offentliggørelse af kontrolresultater under visse omstændigheder kan være et kvalitetsfremmende instrument. Offentliggørelse vil således give forbrugere et væsentligt forbedret grundlag for at træffe deres forbrugsvalg og må derfor antages at forøge den omhu, hvormed virksomhederne søger at sikre overholdelse af lovgivningens krav til tilvirkning og omsætning af de pågældende levnedsmidler. En hensigtsmæssig udformet offentliggørelsesordning forudses mere effektivt end de kendte bøder at sikre en høj levnedsmiddelkvalitet.

Under udvalgsarbejdet er det imidlertid også anført, at offentliggørelse vil have skadelige virkninger på grund af et manglende internationalt sammenligningsgrundlag for offentliggjorte danske analyser. Navnlig kan dette indebære risiko for Danmarks sto-

re fødevarerexport, idet enkeltstående oplysninger vil kunne misbruges af konkurrenter. Det er samtidig anført, at udviklingen henimod godkendt egenkontrol, indførelse af certificeringssystemer m.v. stiller betydelige krav til, at eventuelle ændrede offentliggørelsesregler kan fungere i denne nye virkelighed og ikke hindrer den ønskede kontrolomlægning.

Under hensyn til, at en offentliggørelsesordning vil kunne medvirke til en forbedring af levnedsmidlernes kvalitet, bør der skabes mulighed for at anvende dette instrumeent i levnedsmiddelkontrollen.

Med lovforslaget søges etableret det lovgivningsmæssige grundlag for offentliggørelse af kontrolresultater i form af en rammelov, der som grundide forudsætter offentliggørelse af kontrol- og analyseresultater på levnedsmiddelområdet, men på en sådan måde, at der åbnes mulighed for at tilpasse omfanget af offentliggørelsen og offentliggørelsesmåden til indhøstede erfaringer med hensyn til såvel positive som eventuelle negative virkninger.

Offentliggørelsesordningen vil blive iværksat gradvist, således at offentliggørelsen i første omgang vil omfatte situationer, hvor der overfor virksomheder reageres med bøder eller omsætningsbegrænsende foranstaltninger.

Lovforslaget vil omfatte resultaterne fra den kontrol, der udføres i henhold til de i indledningen nævnte 3 produktlove om æg og ægprodukter, mælk og mælkeprodukter m.v. og om kød. Men forslaget vil herudover omfatte kontrolresultater, der hidrører fra kontrollen efter Landbrugs- og Fiskeriministeriets øvrige lovgivning, f.eks. lov om kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 649 af 4. august 1993, og lov om støtte til jordbrugets strukturudvikling og til økologisk jordbrug m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 715 af 30. august 1995 (kontrolforanstaltninger efter lovens § 20 1).

Den nærmere gennemførelse af offentliggørelsen vil ske efter nærmere overvejelser bl.a. over, hvorledes indsamling af de nødvendige data og i hvilken form offentliggørelse af de relevante data mest hensigtsmæssigt kan finde sted.

Samtidig foreslås bestemmelserne om tavshedspligt i de ovenfor nævnte love om æg og ægprodukter, om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. og om kød ophævet.

I de samme love foreslås bestemmelser om foranstaltninger i forbindelse med indførsel og udførsel præciseret.

Endelig foreslås hjemmelen til at fastsætte rykkergebyrer og moranter overført fra tekstanmærkninger på hvert års finanslove til de pågældende love.

Forholdet til EU-retten:

Iflg. Rådets direktiv 89/397/EØF om offentlig kontrol med levnedsmidler skal personer, der gennemfører sådan kontrol, undergives tavshedspligt. Der er ikke fortolkningsbidrag i selve direktivteksten, men bestemmelsen formodes ud fra direktivets indledende bemærkninger at sigte mod beskyttelse af virksomhedernes produktionshemmeligheder o. lign. Direktivets bestemmelser anses opfyldt ved de eksisterende tavshedsbestemmelser som angivet i forvaltningslovens kapitel 8.

Administrative konsekvenser m.v.

Omfanget af de økonomiske og personalemæssige konsekvenser for staten og kommunerne af en offentliggørelsesordning kan ikke opgøres på nuværende tidspunkt, idet den praktiske gennemførelse af ordningen fortsat er genstand for overvejelser. Det kan på nuværende tidspunkt skønsmæssigt anslås, at der vil blive behov for 3-4 årsværk på centralt niveau. Hertil kommer udgifter til publikationer m.v. og materielanskaffelser. På finansloven for 1996 er forudset anvendt 2,0 mill. kr. årligt i perioden 1996-98 til offentliggørelse af kontrolresultater.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ikke direkte opgøres, men skønnes på længere sigt at ville være positive. De miljømæssige konsekvenser ventes at ville være positive, idet kvaliteten af levnedsmidlerne som følge af ordningen ventes at ville stige.

Følgende organisationer har været hørt over lovforslaget:

Forbrugerrådet
 Dansk Fødevareråd
 Dansk Handel og Service
 Landbrugsrådet
 Dansk Industri
 Det danske Handelskammer
 Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Offentliggørelsesordningen vil omfatte en fastlægelse af proceduren for indsamling af de data, som agtes offentliggjort eller som agtes lagt til grund for en offentliggørelse. Med henblik på at opnå en så ensartet og systematisk offentliggørelse som muligt må ordningen ventes at ville blive udformet således, at offentliggørelsen vil ske centralt for et samlet område. Grundlaget for offentliggørelse vil ofte indgå i den indberetning, der også af andre grunde skal ske fra decentrale kontrolinstanser til de centrale myn-

digheder. Der må som følge af ordningen forventes en vis udvidelse af indberetningspligten.

Offentliggørelsesordningen forudsættes at omfatte alle kontrolresultater inden for det pågældende område. En liste over disse resultater bør imidlertid ledsages af forklarende bemærkninger for at opnå den tilsigtede værdi og for, at det vil være muligt at danne sig et indtryk af kontrollen og karakteren af resultaterne. Resultaterne kan gengives i statistisk bearbejdet og anonymiseret form, men det må antages, at offentliggørelsesordningen også vil omfatte oplysning om kontrolresultaterne for navngivne virksomheder på samme måde, som det allerede nu er tilfældet inden for kontrollen med foderstoffer. Som anført i de almindelige bemærkninger vil ordningen blive iværksat gradvist, således at offentliggørelse med angivelse af virksomhed i første omgang agtes gennemført i situationer, hvor der uden, at der kan siges at foreligge akut sundhedsfare, reageres med bøder og skriftlige påbud om omsætningsbegrænsende foranstaltninger. Et særligt spørgsmål er det, om offentliggørelsen skal ledsages af en oplysning om det antal analyser, der er foretaget hos den pågældende virksomhed på det pågældende område, for på denne måde nærmere at belyse overtrædelsens karakter.

Situationer, som frembyder akut sundhedsfare, falder ikke ind under ordningen, men offentliggørelse vil finde sted som hidtil. Denne offentliggørelse vil oftest ske i form af en pressemeddelelse, der inde-

holder en angivelse af det pågældende produkt og den ansvarlige virksomhed.

Til §§ 3-5

I konsekvens af bestemmelsen i lovforslagets § 1 foreslås de gældende bestemmelser om tavshedspligt i lovene om æg og ægprodukter, om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. og om kød ophævet.

I forbindelse med drøftelser om afgrænsningen af virksomhedsområdet for forslag til lov om zoonoser besluttedes det at søge gennemført en præcisering af, at indførsel af de af lovene omfattede levnedsmidler efter bestemmelserne herom i lovene om æg, mælk og kød ikke alene under visse omstændigheder kan forbydes, men at indførsel som det mindre i det mere kan tillades på visse betingelser. I lov om æg og ægprodukter er det for klarhedens skyld valgt at foreslå indsat et helt nyt stykke herom.

Tekstanmærkninger på de senere års finanslove har bemyndiget landbrugs- og fiskeriministeren til at fastsætte regler om betaling af rykkergebyrer og morarenter ved for sen betaling. Det har været hensigten ved lejlighed at overføre denne hjemmel til de love, hvis områder bemyndigelsen har sigtet på. Hjemmelen foreslås derfor nu indarbejdet i disse love. Der kan i øvrigt henvises til tilsvarende bestemmelser i §§ 28-28b i husdyrsygdomsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 381 af 7. juni 1993 og § 9 i lov nr. 1106 af 21. december 1994 om zoonoser.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte bestemmelser om offentliggørelse af kontrolresultater på levnedsmiddelområdet, herunder analyseresultater fra laboratorieundersøgelser, der indsamles i forbindelse med kontrol af levnedsmidler i henhold til Landbrugs- og Fiskeriministeriets lovgivning om kontrol, herunder kvalitetskontrol, med levnedsmidler af animalsk oprindelse.

Stk. 2. Landbrugs- og fiskeriministerens fastsætter nærmere bestemmelser om formen for og omfanget af offentliggørelsen. Ministerens kan herved bestemme, at visse resultater ikke skal offentliggøres eller alene skal offentliggøres på en særlig måde.

§ 3. I lov nr. 290 af 29. april 1992 om æg og ægprodukter foretages følgende ændringer:

1. I § 6 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Landbrugs- og fiskeriministerens kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde eller fastsætte særlige vilkår for indførsel og udførsel af de af loven omfattede produkter.«

2. § 13 ophæves.

3. I § 14 ophæves stk. 3 og som nyt stk. 3 og 4 indsættes:

»Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministerens kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringskrivelser samt om betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i stk. 1 og 2 omhandlede beløb.

Stk. 4. Der er udpantningsret for de i stk. 1-3 nævnte beløb.«

§ 6. Æg og ægprodukter må ikke sælges, hvis varen ved anvendelse på sædvanlig må-

de må antages at kunne overføre eller fremkalde sygdom eller at kunne medføre forgiftning, eller hvis varen på grund af sygelig forandring, fordærvedhed, forurening, fejlagtig tilberedning eller af anden årsag må anses for at være uegnet til menneskeføde.

§ 13. Myndigheder og personer, der udøver tilsyn efter loven, er under ansvar efter borgerlig straffelovs § 152 og §§ 152 c-f forpligtede til over for uvedkommende at hemmeligholde enhver oplysning, som de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

Stk. 2. Landbrugsministerens kan fastsætte regler om undtagelser for de i stk. 1 omfattede oplysninger.

Nr. 59. ad 24.11., 24.21., 24.31., 24.32., 24.33., 24.37. og 24.41.

Landbrugsministerens bemyndiges til inden for sit område at fastsætte bestemmelser om renter ved for sen indbetaling af afgifter og gebyrer og om opkrævning af særlige gebyrer ved påkrav for skyldige ydelser.

§ 14. Personer og virksomheder, der har modtaget autorisation eller anden tilladelse i henhold til loven, kan pålægges helt eller delvis at afholde udgifterne ved den kontrol, som udføres efter loven. Landbrugsministerens fastsætter de nærmere bestemmelser herom.

Stk. 2. Landbrugsministerens kan fastsætte regler om betaling af gebyr for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder autorisationer, registreringer, undersøgelser, attester og godkendelser inden for lovens område.

Stk. 3. Der er udpantningsret for de beløb, der pålægges i henhold til stk. 1, og for de i stk. 2 nævnte gebyrer.

§ 4. I lov nr. 342 om mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. (mælkeproduktloven) foretages følgende ændringer:

1. I § 11 affattes 1. punktum således:

»Landbrugs- og fiskeriministeren kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde eller fastsætte særlige vilkår for indførsel og udførsel af de af loven omfattede produkter.«

2. I § 18 ophæves.

3. I § 19 ophæves stk. 3 og som nyt stk. 3 og 4 indsættes:

»Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for erindringskrivelser samt om betaling af morarenter ved ikke rettidig betaling af de i stk. 1 og 2 omhandlede beløb.

Stk. 4. Der er udpantningsret for de i stk. 1-3 nævnte beløb.«

§ 11. Landbrugsministeren kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde indførsel og udførsel af mælk, mælkeprodukter, margarine m.v. Landbrugsministeren kan fastsætte regler herom.

§ 18. Myndigheder og personer, der udøver tilsyn efter loven, er under ansvar efter borgerlig straffelovs § 152 og §§ 152c-f forpligtede til over for uvedkommende at hemmeligholde enhver oplysning, som de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om undtagelser for de i stk. 1 omfattede oplysninger.

Nr. 59. ad 24.11., 24.21., 24.31., 24.32., 24.33., 24.37. og 24.41.

Landbrugsministeren bemyndiges til inden for sit område at fastsætte bestemmelser om renter ved for sen indbetaling af afgifter og gebyrer og om opkrævning af særlige gebyrer ved påkrav for skyldige ydelser.

§ 19. De af loven omfattede mælkeproducenter og virksomheder afholder udgifterne ved den kontrol, som udføres efter loven, medmindre landbrugsministeren bestemmer andet. Landbrugsministeren fastsætter regler om betaling af afgifter til dækning af udgifterne ved kontrol m.v. i henhold til loven.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder anmeldelser, autorisationer, undersøgelser, attester og godkendelser inden for lovens område.

Stk. 3. Der er udpantningsret for de i stk. 1 og 2 omhandlede beløb.

§ 5. I lov nr. 343 af 14. maj 1992 om kød (kødloven) foretages følgende ændringer:

1. I § 14 affattes 1. punktum således:

»Landbrugs- og fiskeriministeren kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde eller fastsætte særlige vilkår for indførsel og udførsel af de af loven omfattede produkter.«

2. § 23 ophæves.

3. I § 24 ophæves stk. 3 og som nyt stk. 3 og 4 indsættes:

»Stk. 3. Landbrugs- og fiskeriministeren kan ter ved ikke rettidig betaling af de i stk. 1 og 2 omhandlede beløb.

Stk. 4. Der er udpantningsret for de i stk. 1-3 nævnte beløb.«

§ 14. Landbrugs- og fiskeriministeren kan af hensyn til menneskers og dyrs sundhed forbyde indførsel og udførsel af kød, kødvarer og slagteaffald. Landbrugsministeren kan fastsætte regler herom. Landbrugsministeren kan endvidere fastsætte regler om fremgangsmåden ved indførsel og udførsel af kød m.m.

§ 23. Myndigheder og personer, der udøver tilsyn efter loven, er under ansvar efter borgerlig straffelovs § 152 og §§ 152 c-f forpligtede til over for uvedkommende at hemmeligholde enhver oplysning, som de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om undtagelser for de i stk. 1 omfattede oplysninger.

Nr. 59. ad 24.11., 24.21., 24.31., 24.32., 24.33., 24.37. og 24.41.

Landbrugsministeren bemyndiges til inden for sit område at fastsætte bestemmelser om renter ved for sen indbetaling af afgifter og gebyrer og om opkrævning af særlige gebyrer ved påkrav for skyldige ydelser.

§ 24. De af loven omfattede producenter og virksomheder afholder udgifterne ved den kontrol, som udføres efter loven, medmindre landbrugsministeren bestemmer andet. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af afgifter til dækning af udgifterne ved kontrol m.v. i henhold til loven.

Stk. 2. Landbrugsministeren kan fastsætte regler om betaling af gebyr for særlige ydelser og ekspeditioner, herunder autorisationer, registreringer, undersøgelser, attester og godkendelser inden for lovens område.

Stk. 3. Der er udpantningsret for de i stk. 1 og 2 omhandlede beløb.